Odborné stanovisko hlavného kontrolóra mesta Moldava nad Bodvou k návrhu mestského rozpočtu na rok 2017 a roky 2018-2019

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko hlavného kontrolóra mesta Moldava nad Bodvou k návrhu rozpočtu mesta Moldava nad Bodvou na rok 2017 (ďalej len „stanovisko").

Stanovisko bolo spracované na základe návrhu mestského viacročného rozpočtu na roky 2017-2019 a programového rozpočtu na roky 2017-2019 (ďalej len „návrh rozpočtu"), predloženého pracovníkmi Mestského úradu Moldava nad Bodvou.

A.) Východiská spracovania stanoviska

Východiskom pre vypracovanie stanoviska je posúdenie zákonnosti zostavenia návrhu rozpočtu a posúdenie metodickej správnosti zostavenia návrhu rozpočtu.

1. Zákonnosť návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy") a zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy").

Pre spracovanie návrhu rozpočtu je nevyhnutné zohľadňovať aj ustanovenia ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä:

- zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

- zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov
- zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov
- zákon č. 369/1990 Zb o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Podľa vybraných ustanovení § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom[1]. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Po analýze predkladaného dokumentu zastávam názor, že návrh rozpočtu bol zostavený v súlade vyššie uvedenými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

[1] Pozri § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

Návrh rozpočtu bol podľa predkladateľa spracovaný so zreteľom na účinné všeobecne záväzné nariadenia mesta Moldava nad Bodvou (ďalej aj ako „VZN"), ktoré majú vplyv na príjmovú alebo výdavkovú časť rozpočtu. Ide najmä o:

- Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady, č. 94
- Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Moldava nad Bodvou, č. 89 v znení všetkých platných a účinných príloh.
- Všeobecne záväzné nariadenie o určenie výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka škôl a školských zariadení na území mesta, č. 83 v znení všetkých platných a účinných príloh.
- Všeobecne záväzné nariadenie poskytovaní nenávratných finančných príspevkov obyvateľom Mesta Moldava nad Bodvou v čase hmotnej núdze, v čase náhlej núdze a iných nenávratných finančných príspevkov z rozpočtu mesta č. 96
- Všeobecne záväzné nariadenie o poskytnutí príspevku na stravovanie pre dôchodcov v Moldave nad Bodvou č. 98

1.3. Zákonnosť postupu predkladania návrhu rozpočtu na schválenie mestskému zastupiteľstvu – zverejnenie návrhu rozpočtu

Podľa ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov je pred schválením rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.

Kompletný návrh rozpočtu (tabuľková časť, opisná textová časť) bol zverejnený na web stránke mesta (www.moldava.sk) dňa 27. novembra 2016 t.j. v lehote 15 dní pred plánovaným dňom jeho prerokovania, príp. schválenia (rokovanie MsZ plánované na deň 13.12.2016).

2. Správnosť metodiky spracovania predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2017 bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením Ministerstva Financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Daná klasifikácia je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa ustanovení § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta predkladá na schválenie v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Túto zákonnú podmienku zostavovania rozpočtu možno považovať za splnenú, keďže návrh rozpočtu mesta je zostavený a predkladá sa na úrovni podpoložiek.

Obdobne je pri spracovanom návrhu rozpočtu dodržaná podmienka stanovená v §10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý ustanovuje že rozpočet sa vnútorne člení na:

a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej aj ako „bežný rozpočet“)

b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej aj ako „kapitálový rozpočet“)

c) finančné operácie.

Mesto Moldava nad Bodvou obligatórne pri spracovaní návrhu rozpočtu v zmysle § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy do tohto návrhu zapracováva aj program obce, ktorý vymedzuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu. Mesto Moldava nad Bodvou kvantifikovalo bežné výdavky do 15 programov. Kapitálové výdavky sa plánuje vynakladať v rámci siedmych programov. V zmysle ustanovenia §10 ods. 4 citovaného zákona je v predkladanom návrhu splnená aj podmienka predloženia rozpočtu výdavkov podľa programu obce (celkovo 15 programov mesta Moldava nad Bodvou).

Zastávam názor, že návrh rozpočtu je z metodického hľadiska zostavený správne.

B.) Východiská spracovania návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza podľa navrhovateľa z doteraz známych skutočností, z dosiahnutých výsledkov hospodárenia za predchádzajúce rozpočtové roky a zohľadňuje predovšetkým predpokladanú výšku podielových daní, ktoré budú poukazované územnej samospráve v roku 2017. Predkladateľ si v návrhu dáva za cieľ pripraviť rozpočet v súlade so základnými princípmi rozpočtovania (reálnosť rozpočtu, efektívnosť a hospodárnosť rozpočtovania výdavkov, princíp opatrnosti, nezvyšovania zadlženosti mesta, zachovanie rozsahu služieb, časová aktuálnosť rozpočtu reagujúca na predpokladané potreby mesta v roku 2017).

Aj keď predkladateľ podľa vyššie deklarovaných princípov nehodlá zvyšovať zadlženosť mesta v textovej časti návrhu rozpočtu sa pri definovaní priorít meste na rok 2017 objavujú aj úvahy o financovaní týchto činností/aktivít/projektov prostredníctvom návratných zdrojov financovania (tie ale nie su zahrnuté v analyzovanom návrhu rozpočtu na rok 2017).

Dôležitým východiskom je programové rozpočtovanie a určenie výdavkov pre jednotlivé programy, čo sprehľadňuje výdavkovú časť v zmysle tematického (programového) plnenia cieľov a úloh mesta.

C.) Charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet na rozpočtový rok 2017 bude po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky (2018, 2019) nie sú záväzné (pozri §9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.).

Návrh rozpočtu je zostavený ako prebytkový, s predpokladanou výškou pozitívneho rozdielu medzi príjmami a výdavkami, vrátane finančných operácií, vo výške 56 611 €.

Nasledujúca charakteristika vychádza z tabuľkovej časti návrhu rozpočtu.

Príjmová časť rozpočtu počíta pre rok 2017 s rozpočtovanými príjmami celkom vo výške 8 593 669 € (vrátane zapojených príjmových finančných operácií).

Tab. č. 1: Vývoj **príjmovej časti rozpočtu** mesta za posledné 4 roky

Rok	Schválený rozpočet – príjmová časť (€)	Skutočný stav naplnenia príjmov v rozpočtovom roku (€)
2013		9 165 263
2014		8 720 679
2015	7 584 678	9 181 584
2016	8 181 437	Očakávaný stav – 8 839 821
2017	Návrh – 8 593 669	

V roku 2017 sa v rámci príjmovej časti mestského rozpočtu nepočíta s kapitálovými príjmami. Ide o odlišnú situáciu v porovnaní s predošlými rokmi, kedy tvorili kapitálové príjmy nezanedbateľnú časť príjmovej základne ((2016 – predpokladaná výška kapitálových príjmov ku koncu roka 257 300 €, 2015 – reálne dosiahnuté kapitálové príjmy 751 973 €, 2014 - reálne dosiahnuté kapitálové príjmy 436 731 €, 2013- reálne dosiahnuté kapitálové príjmy 482 327 €).

Výdavková časť rozpočtu počíta pre rok 2017 s rozpočtovanými výdavkami celkom vo výške 8 537 058 € (vrátane výdavkových finančných operácií).

Tab. č. 2: Vývoj **výdavkovej časti rozpočtu** mesta za posledné 4 roky

Rok	Schválený rozpočet – výdavková časť (€)	Skutočný stav čerpania výdavkov v rozpočtovom roku (€)
2013		8 986 534
2014		8 603 641
2015	6 929 679	8 643 683
2016	7 899 515	Očakávaný stav – 8 794 947
2017	Návrh – 8 537 058	

Reálne čerpanie výdavkov v posledných dvoch rozpočtových rokoch naznačuje, že výdavková časť rozpočtu sa v priebehu rozpočtového roka mení spôsobom nárastu rozpočtových výdavkov oproti prvotne chválenému návrh rozpočtu na daný rozpočtový rok. Tento trend nárastu výdavkov pravdepodobne kopíruje rovnaký trend nárastu príjmov, kedy aj reálne dosiahnuté príjmy za daný rozpočtový rok sú reálne vyššie ako tie, ktoré boli pre daný rok prvotne naplánované. Predikcia výdavkov na rok 2017 vychádza pravdepodobne z očakávaného stavu výdavkov za rok 2016, zohľadňujúc pri tom plánovanú príjmovú časť rozpočtu a to pri snahe dosiahnuť zákonnú povinnosť vyrovnanosti rozpočtu, prípadne generovať rozpočtový prebytok. Mesto plánuje oproti očakávanému stavu rozpočtových výdavkov za rok 2016 nastaviť výdavkovú časť rozpočtu na rok 2017 zníženou úrovňou výdavkov.

Rozpočet bežných príjmov

Rozpočet bežných príjmov je pre rok 2017 nastavený na úroveň 8 226 265 €, čo je o 61 785 € viac ako očakávaný konečný stav bežných príjmov za rozpočtový rok 2016 (8 164 480 €).

Trend vývoja bežných príjmov rozpočtu mesta má za posledné 4 roky stúpajúcu tendenciu.

Tabuľka č. 3: Vývoj **bežných príjmov** mesta (vrátane bež. príjmov RO) za posledné 4 roky

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov (€)	Skutočný stav naplnenia bežných príjmov v rozpočtovom roku (€)
2013		7 132 920
2014		7 810 528
2015	7 416 678	8 229 038
2016	8 167 121	Očakávaný stav – 8 467 488
2017	Návrh – 8 548 669	

Plánovaný stav na rok 2017 pravdepodobne nadväzuje na príjmy skutočne dosiahnuté (očakávané) v rozpočtovom roku 2016.

Daňové príjmy

Daňové príjmy tvoria významnú časť rozpočtu bežných príjmov. Na rok 2017 sa rozpočtujú tieto príjmy na úrovni 4 058 530 €, čo je o 70 326 € viac ako očakávaný stav týchto príjmov za rozpočtový rok 2016 (3 988 204 €). Príjmy z podielu dane z príjmov fyzických osôb sa zvýšia oproti očakávanému výsledku v rozpočtovom roku 2016 (3 500 000 €) na úroveň 3 600 000 €.

Dane z majetku predstavujú stabilný príjem do bežného rozpočtu, ktorý sa v priebehu posledných rozpočtových rokov významne nemenil ani čo do plánovaných príjmov a ani príjmov, ktoré boli reálne dosiahnuté.

Príjmy v položke Dane za tovary a služby, kde základňou príjmov sú príjmy z miestnych daní, sú plánované s minimálnymi odchýlkami oproti predpokladaným príjmom za rok 2016. Očakávajú sa zvýšené príjmy za komunálne odpady a drobné stavebné odpady o 3 000 €.

Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sa na rok 2017 rozpočtujú na úrovni 933 808 €, čo je o 17 484 € menej ako očakávaný stav týchto príjmov za rozpočtový rok 2016 (951 292 €).

Navrhované rozpočtovanie nedaňových príjmov vychádza pravdepodobne z poznatkov vývoja týchto príjmov rozpočtu v roku 2016. Preto väčšia časť súm finančných prostriedkov v navrhovaných rozpočtových položkách je veľmi podobná predpokladane dosiahnutým sumám za rok 2016. Odchýlky možno nachádzať v položke 212003 – Príjmy z vlastníctva majetku/Z prenajatých budov, priestorov a objektov, kde sa očakáva príjem vyšší o 20 000 € oproti očakávaným príjmom za rok 2016 (očakáva sa v roku 2017 príjem v tejto položke 155 000 €). V položke Administratívne a iné poplatky/221004 Ostatné poplatky možno zaznamenať zvýšenú dynamiku zmeny plánovaného príjmu v položke „stavebný úrad“, kedy sa očakáva príjem v roku 2017 celkovo 15 000 € ale za rok 2016 je predpoklad naplnenia položky na úrovni 37 717 €. V roku 2016 došlo k výnimočnej situácii naplnenia položky špeciálnym jednorazovým poplatkom pri veľkej investícii súvisiacej so stavbou nového obchodného domu. V roku 2017 sa podobný jednorazový poplatok neočakáva.

Iné nedaňové príjmy predstavujú rozpočtovú kategóriu, ktorej predikcia je do istej miery zložitá, pretože reálnosť plnenia jej niektorých súčastí je závislá od neurčitých skutočností v budúcnosti (poistná udalosť, nutnosti refundácie, dobropisy atď.).

Transfery v rámci verejnej správy tvoria markantnú časť príjmovej časti návrhu rozpočtu v rámci bežných príjmov. Celkovo ide o rozpočtovanú sumu 3 223 927 €. Transfery zo štátneho rozpočtu, okrem transferu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, sú na rok 2017 rozpočtované v sume 711 674 €. Ide o sumu o 30 287 € nižšiu oproti očakávanému reálnemu stavu príjmov v tejto položke ku koncu roka 2016.

Transfery zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy sú rozpočtované v sume 2 520 753 €. Je to suma o 46 801 € vyššia ako očakávaná skutočnosť za rok 2016. Rozdielovými ukazovateľmi pri tomto druhu príjmov sú dve položky. Ide o normatívne prostriedky rozpočtových organizácií a nenormatívne prostriedky rozpočtových organizácií určené na dopravné a pre sociálne znevýhodnené prostredie.

Rozpočet kapitálových príjmov

Pre rok 2017 nie sú plánované kapitálové príjmy do rozpočtu mesta.

Rozpočet bežných výdavkov

Rozpočet bežných výdavkov mesta bez výdavkov RO je naplánovaný na úrovni 4 445 743 €.

Tabuľka č. 4: Vývoj bežných výdavkov mesta bez výdavkov RO za posledné 4 roky

Rok	Schválený rozpočet (€)	Skutočný stav čerpaných výdavkov v rozpočtovom roku (€)
2013		3 295 090
2014		3 858 137
2015	3 290 683	3 974 689
2016	4 082 145	Očakávaný stav – 4 716 622
2017	Návrh – 4 445 743	

Návrh bežných výdavkov mesta (bez výdavkov RO) na rok 2017 prevyšuje sumu bežných výdavkov mesta (bez RO), schválených na rok 2016 o 363 598 €. V priebehu roka 2016 sa bežné výdavky mesta (bez výdavkov RO), v závislosti od nárastu príjmov, zvýšili na úroveň očakávaných 4 716 622 € pri udržaní prebytkového hospodárenia mesta. Návrh na rok 2017 predpokladá nižšie bežné výdavky mesta (t.j. bez výdavkov RO) o 270 879 € oproti očakávaným bežným reálnym výdavkom za rok 2016.

Navýšenie výdavkových rozpočtových položiek v návrhu rozpočtu na rok 2017 oproti očakávanému plneniu za rok 2016 zaznamenávame napr. v položkách:

- 03.1.0.(Policajné služby) – položka 611 tarifný plat (2016 – očakávané plnenie 222 075 €, návrh 2017 – 251 920 €, navýšenie výdavkov na tarifné platy mestskej polície, chránenej dielne a rómskej občianskej hliadky o 29 845 €),

- 04.5.1. (Cestná doprava) – položka 633006 všeobecný materiál, 2016 – očakávané plnenie 15 250 €, návrh 2017 – 31 000 €, navýšenie výdavkov o 15 750 €

- položka 09.1.1. (Predprimárne vzdelávanie) položka 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné fin. vyrovnania (2016 – očakávané plnenie 342 660 €, návrh 2017 – 360 700 €, navýšenie výdavkov o 18 040 €)

- položka 09.1.1.1 (Predškolská výchova s bežnou starostlivosťou) položka 642004 – transfery Cirkevným školám (2016 – očakávané plnenie 23 233 €, návrh 2017 – 34 039 €, navýšenie výdavkov o 10 806 €),

- položka 10.7.0 (Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi), položka 633009 Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky (2016 – očakávané plnenie 0 €, návrh 2017 – 20 000 €, navýšenie výdavkov o 20 000 €). Ide o výdavkovú položku, ktorá je na príjmovej strane rozpočtu plne krytá transferom zo štátneho rozpočtu. V predchádzajúcich rokoch tieto výdavky boli začlenené v iných rozpočtových výdavkových položkách. Z toho dôvodu ide síce o novovzniknutú samostatnú položku, avšak nie o nový typ výdavku v rámci rozpočtu mesta.

- položka 10.7.0 (Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi), položka 637014 - Stravovanie (2016 – očakávané plnenie 0 €, návrh 2017 – 71 840 €, navýšenie výdavkov o 71 840 €). Ide o rovnaký prípad ako v položke opísanej vyššie.

Ide o novovzniknutú samostatnú položku, avšak nie o nový typ výdavku v rámci rozpočtu mesta.

V návrhu na rok 2017 zaznamenávame aj opačný trend a to znižovanie výdavkov vo vybraných položkách oproti výdavkom zrealizovaným v roku 2016.

Návrh rozpočtu bežných výdavkov RO na rok 2017 predpokladá výdavky vo výške 3 525 674 €, t.j. počíta sa s nárastom bežných výdavkov oproti očakávanému plneniu za rok 2016 (očakáva sa plnenie na úrovni 3 455 474 €) o 70 200 €. Otázka financovania RO, najmä škôl, bude zrejme v rozpočtovom roku 2017 predmetom diskusií, keďže na celoštátnej úrovni je aktuálnou problematikou zvyšovanie platov pedagogických a zrejme aj nepedagogických pracovníkov škôl a školských zariadení, čo môže vyvolať ďalšie potreby prehodnocovania výšky výdavkov vynaložených na túto oblasť.

Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočet kapitálových výdavkov počíta s výdavkami na úrovni 374 858 €. Oproti očakávaným kapitálovým výdavkom za rok 2016 (409 588 €) ide o zníženie o 34 730 €.

Výdavky sú vyčlenené na akcie opísané v textovej časti návrhu rozpočtu. Ide napríklad o obstaranie softvéru pre mestský úrad v sume 9 958 €, nákup automobilu pre mestskú políciu v hodnote 14 500 €, rozšírenie kamerového systému o 5 nových kamier v hodnote 10 000 €. Ďalej výdavky v hodnote 99 500 € v programe „Komunikácie", podprogram Výstavba pozemných komunikácií sú určené na výstavbu nových chodníkov a nových parkovacích miest. Programová časť výpočtom určuje viacero lokalít v meste, kde existuje potreba výstavby nových chodníkov a parkovacích miest avšak prioritizácia a konkretizácia nie je finálna. Návrh dokumentu prezentuje, že prejednanie a určenie výstavby v konkrétnych lokalitách sa bude realizovať na investičnom oddelení mesta. V rámci programu „Nakladanie s odpadmi" je plánovaný výdavok v sume 39 400 € na vybudovanie štyroch uzamykateľných stojísk na kontajnery. Kapitálový výdavok v hodnote 58 000 € je plánovaný na obstaranie projektových dokumentácií (aktualizácia územného plánu mesta v sume 20 000 €, výdavky na 6 projektových dokumentácií v hodnote 38 000 €). V programe „Rekreačné a športové služby" sú naplánované výdavky v sume 30 000 € na nákup hracích prvkov/zostáv na detské ihriská a suma 75 400 € na pilotný projekt revitalizácie zelene v meste. Predikovaná je aj dvakrát suma po 15 500 € - v jednom prípade na rekonštrukciu interiéru budovy, v ktorej sídli Mestské kultúrne stredisko a rekonštrukciu budovy Zariadenia domova seniorov.

Kapitálový rozpočet na rok 2017 je naplánovaný ako schodkový (plánované príjmy – 0 €, plánované výdavky 374 858 €). Schodok kapitálového rozpočtu bude podľa návrhu krytý prebytkom z bežného rozpočtu.

Finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií mesta navrhovaný plán rozpočtu na rok 2017 počíta so zapojením prostriedkov z Fondu opráv, prevádzky a údržby sumy 45 000 eur do rozpočtu mesta. Táto príjmová operácia je účelovo viazaná vo výdavkovej časti rozpočtu na výdavky spojené s opravami a údržbou bytových jednotiek v bytových domov postavených s podporou Štátneho fondu rozvoja bývania.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú plánované splátky úverov (Splácanie tuzemskej istiny). Výdavky v súvislosti bankovými úvermi:

- úver „Poliklinika (1 000 000 €)“, - splátka ročne 101 124 €
- úver „Rekonštrukcia NP a MsÚ“ (250 000 €). splátka ročne 43 536 €

Z ostatných úverov ide o úvery zo ŠFRB:

- úver ŠFRB 31 b.j. - splátka ročne 20 809 €
- úver ŠFRB 61 b.j. splátka ročne 25 314 €

Hospodársky výsledok finančných operácií je naplánovaný ako schodkový, v celkovej sume – 145 783 €, ktorý je plánované vykryť prebytkom z bežného rozpočtu.

Vo viacročnom návrhu rozpočtu sú výdavkové finančné operácie, t.j. splátky existujúcich úverov, navrhované v zmysle už uzatvorených úverových zmlúv.

Pri využívaní úverového financovania potrieb mesta možno prízvukovať potrebu hľadať optimálny variant alebo model tak, aby prijatý úver vo vzťahu k výsledku, efektu alebo dopadu financovaného opatrenia alebo aktivity bol pre obyvateľov ale zároveň pre finančnú kondíciu mesta v budúcnosti (vo význame cash-flow) čo najracionálnejší a najefektívnejší.

V tabuľkovej časti návrhu rozpočtu sa žiada upriamiť na numerickú odchýlku, kedy v príjmovej časti rozpočtu, v časti rekapitulácie príjmov, sa v časti „bežných príjmov RO" v stĺpci týkajúceho sa očakávanej skutočnosti za rok 2016 uvádza suma 306 898 €. Vo výdavkovej časti rozpočtu, konkrétne v časti rekapitulácie príjmov a výdavkov sa v tom istom stĺpci (očakávané plnenie za rok 2016) uvedená suma 306 898 € už delí na „bežné príjmy RO – 303 008 €" a „kapitálové príjmy RO s právnou subjektivitou - 3 890 €". V príjmovej časti rozpočtu sú kapitálové príjmy RO v sume 3 890 € nesprávne zahrnuté do sumy bežných príjmov RO.

Programový rozpočet v textovej časti obsahuje údaje, ktoré by sa žiadalo precizovať. Pri príprave dokumentu sa žiada dbať na formálnu ale aj obsahovú správnosť a presnosť. Rozpočet možno považovať za základný plánovací nástroj v podmienkach miestnej samosprávy a každá nejasnosť, nepresnosť alebo chyba (či už obsahová alebo numerická) môže v priebehu rozpočtového roka spôsobiť nedorozumenia, resp. nejasné situácie. Aj preto je v záujme prehľadnosti či jasnosti financovania aktivít a bezproblémovej realizácie opatrení navrhnutých v rozpočte viac ako potrebné spracovať návrh rozpočtu bez chýb alebo nejasností.

Textová časť rozpočtu je zostavená prehľadne, opisujúc navrhované príjmy, výdavky, finančné operácie v prehľadnej štruktúre v členení podľa programov. Poukázať sa žiada na skutočnosť, že v textovej časti sú prezentované priority, na ktorých realizáciu sa bude snažiť mesto zabezpečiť finančné krytie v rámci rozpočtu. Rozpočtové výdavky na realizáciu väčšiny z týchto priorít nie sú naplánované v rámci návrhu rozpočtu na rok 2017. Na str. 2 a 3 dokumentu je uvedených 9 priorít mesta (napr. rekonštrukcie striech škôl či budovy Mestského kultúrneho strediska, rekonštrukcia budovy na Hviezdoslavovej ul. a ďalšie). V návrhu rozpočtu na rok 2017 sú zahrnuté dve z prezentovaných priorít – revitalizácia zelene a mobiliáru a odvodnenie spevnených plôch pozemných komunikácií. V štyroch prezentovaných prioritách sa odkazuje na možnosti použitia Rezervného fondu mesta v priebehu rozpočtového roka 2017 v celkom objeme 380 000 €. V troch z navrhovaných priorít sa ako možnosť financovania týchto aktivít navrhuje prijatie návratnej finančnej výpomoci, kde v dvoch prípadoch náklady vyčíslené nie sú, v jedno prípade je predpokladaná suma pre realizáciu akcie 300 000 € (kompletná rekonštrukcia kultúrneho domu v Budulove).

Skutočnosti, ktoré si zasluhujú v textovej časti návrhu rozpočtu vylepšiť a precizovať možno rozdeliť do dvoch kategórií – formálne a obsahové.

Formálne návrhy na vylepšenie neznamenajú iba existujúcu formálnu chybu. Tento formálny omyl mení aj obsah dokumentu, čo je neželaný jav. Spomenúť možno formálne nesprávne duplicitne opakujúce sa definovanie cieľa v tabuľkách „výstupov a cieľov" – konkrétne cieľ „Počet zrealizovaných audítorských overení za rok", ktorý je nesprávne zadefinovaný napr. v programoch „Zber, odvoz a likvidácia komunálneho odpadu" (s. 16 dokumentu) resp. „Verejná zeleň" (s. 25 dokumentu). Daná formulácia (Počet zrealizovaných audítorských overení za rok) by nemala byť uvedená ako cieľ ani v rámci tabuľkovej časti cieľov a merateľných ukazovateľov podprogramu audítorské služby (strana 9 materiálu), pretože nejde o cieľ ale o merateľný ukazovateľ.

Rovnako aj niektoré ďalšie parametre v tabuľkách, kde je pri každom programe a podprograme zadefinovaný cieľ a merateľné ukazovatele nie sú podľa môjho názoru zadefinované vhodne. Upozornil som na to aj vo svojom Odbornom stanovisku k záverečnému účtu mesta za rok 2015 (zo dňa 4.5.2016, strana 39). Ako príklad možno uviesť parameter na str. 16 materiálu, v podprograme „Výstavba pozemných komunikácií" – kde ako merateľný ukazovateľ vystupuje „počet nových chodníkov". Domnievam sa, že tento ukazovateľ, aj keď je merateľný, nedokážeme podľa neho jasne stanoviť o aké chodníky sa jedná, a najmä aká je ich napr. celková dĺžka a či vybudovanie takejto dĺžky nových chodníkov zodpovedá finančným prostriedkom na to vyčleneným (je rozdiel či má nový chodník 300 metrov alebo 10 metrov) – od toho sa odvíja potom hospodárnosť využitia rozpočtových prostriedkov na nové chodníky. V rovnakom podprograme, v rovnakej tabuľke by sa žiadalo precizovať, že nejde o „nové parkoviská", ale o počet nových parkovacích miest, a konkrétne o parkovacie miesta pre osobné automobily (ak to je zámer podprogramu). Pomôže to lepšie kvatifikovať plánovanú akciu a možnosti kontroly dosiahnutia želaného výsledku pri plánovaných financiách. Ďalším príkladom je podprogram „Nocľaháreň" (strana 29 dokumentu). Na podprogram je vyčlenená suma 11 520 €. Podľa merateľného ukazovateľa postačuje pre naplnenie cieľa to, aby bolo v nocľahárni ubytovaných 8 klientov za rok – pri prvotnom prečítaní ukazovateľa tento evokuje 8 prenocovaní/rok. V tomto prípade by bola suma 11 520 € neprimeraná. Aj z dôvodu takýchto súvislosti finančnej a obsahovej stránky rozpočtu je potrebné prízvukovať potrebnosť spresnenia niektorých merateľných ukazovateľov, ktoré sú používané v rámci programového rozpočtu.

Formálnou nepresnosťou je napr. aj uvedenie nesprávnej sumy plánovaných daňových príjmov mesta na rok 2017. Namiesto 3 600 000 € sa uvádza 3, 600 € (s. 4 dokumentu).

V rámci podprogramu „Manažment investícií“ (strana 6 a 7 dokumentu) je uvádzaná rozdielne suma, ktorá má byť vynaložená na daný podprogram v kategórii bežných výdavkov. V úvodnej sumarizujúcej časti podprogramu sa uvádzajú bežné výdavky v sume 251 720 € (strana 6 dokumentu) a v texte pod tabuľkou (strana 7) sa uvádza, že bežné výdavky na podprogram sú plánované v sume 283 000 €. Suma 283 000 € je suma výdavkov za celý program, nie za tento konkrétny podprogram.

Okrem precíznej formulácie cieľov a merateľných ukazovateľov pre možnosť vyhodnocovať plnenie programov mesta je dôležité dbať aj na reálnosť hodnôt stanovených pre jednotlivé merateľné ukazovatele. T.j. stanovenie reálneho a dosiahnuteľného cieľa. Ako príklad pre uvažovanie uvádzam podprogram „ŠFRB“ (strana 13 dokumentu), konkrétne naplánovanie ukazovateľov. V roku 2017 sa plánuje pre dosiahnutie cieľa pri danom financovaní uskutočniť 10 kontrol v roku 2018 celkovo 25 kontrol a v roku 2019 celkovo až 250 kontrol. Otvorenou otázkou ostáva či medziročný nárast z 25 na 250 kontrol možno reálne očakávať, kedy financovanie na roky 2017/2018/2019 ostáva nezmenené.

Na obsahový omyl možno poukázať na strane 13 dokumentu – program Bezpečnosť – vo finančnej tabuľkovej časti sú kapitálové výdavky vo výške 14 500 € a 10 000 € uvádzané v položkách miezd a poistného. V rámci týchto položiek však nie je technicky možné uskutočňovať kapitálové výdavky. Ide o obsahovú chybu. V tabuľke mali byť vytvorené nové položky (kúpa auta + nákup kamerového systému), kde mali byť oba tieto výdavky naplánované ako kapitálové.

D.) Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet mesta na rok 2017 vrátane finančných operácií je zostavený ako prebytkový (56 611 €), čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 577 252 €, kapitálový rozpočet ako schodkový. Plánovaný schodok kapitálového rozpočtu sa prognózuje vo výške -374 858 €. Hospodársky výsledok finančných operácií predstavuje schodok vo výške – 145 783 €. Schodok kapitálového rozpočtu a rozpočtu finančných operácií bude krytý z prebytku bežného rozpočtu.

Celkovo sa v návrhu rozpočtu plánuje, že hospodárenie mesta bude prebytkové. Predpokladá sa prebytok vo výške 56 611 €.

Zostavený návrh rozpočtu možno vnímať ako realisticky zostavený plán financovania potrieb mesta na rok 2017.

Stav Rezervného fondu mesta je ku dňu 5. decembra 2016 celkovo 498 826,64 €.

Stav Fondu opráv, prevádzky a údržby je ku dňu 5. decembra 2016 celkovo 93 300 €.

Toto odborné stanovisko je spracované na 16 stranách A4.

V Moldave nad Bodvou, 15. 12. 2016

.....

Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD.

hlavný kontrolór